

Voorstel aan : Gemeenteraad van 31 oktober 2016
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 11 oktober 2016
Nummer : 46
Onderwerp : Wijziging statuten Stichting Baasis
Bijlage(n) : 1. Voorgestelde wijzigingen en consequenties
2. wijzigingen in de statuten weergegeven
3. concept convenant overleg Baasis
4. concept raadsbesluit
Steller advies : Hedwig de Boer

Samenvatting : De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting Baasis stelt een aantal wijzigingen van de statuten van de Stichting voor. Naast enkele administratieve wijzigingen wil de RvT de statuten verduidelijken en in overeenstemming brengen met landelijke wet- en regelgeving. De gemeenteraden van Tynaarlo en Haren moeten conform van de Wet op het Primair Onderwijs instemmen met een wijziging van de statuten. Er wordt voorgesteld om in te stemmen met de gewijzigde statuten.

Voorgestelde beslissing : Instemmen met de gewijzigde statuten van Stichting Baasis.

Aanleiding

De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting Baasis heeft de gemeenteraden van Tynaarlo en Haren verzocht om in te stemmen met een aantal wijzigingen van de statuten. Naast enkele administratieve wijzigingen wil de RvT de statuten op een aantal punten verduidelijken en in overeenstemming brengen met de wet- en regelgeving als de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) en de Wet op de Medezeggenschap (WS). De gemeenteraden moeten, conform van de WPO (artikel 48, lid 7), instemmen met een wijziging van de statuten.

In dit voorstel geven wij eerst een toelichting op de rol van de gemeenteraad ten opzichte van Stichting Baasis en de Inspectie van Onderwijs. Daarna worden de voorgestelde wijzigingen besproken waarbij ook wordt aangegeven wat de eventuele gevolgen zijn van de voorgestelde wijziging. Een overzicht van alle wijzigingen inclusief toelichting is opgenomen in bijlage 1. Daarnaast zijn de wijzigingen in bijlage 2 zichtbaar gemaakt in de statuten.

Verzelfstandigd openbaar onderwijs: Stichting Baasis

De gemeenteraad heeft de grondwettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs voor de inwoners van de gemeente. De gemeenteraden van Tynaarlo en Haren hebben besloten dat openbare scholen met ingang van 1 januari 2009 in stand worden gehouden door Stichting Baasis. Het openbaar onderwijs is daarmee verzelfstandigd waardoor de gemeenteraad meer op afstand staat. Hierdoor heeft het openbaar onderwijs een vergelijkbare status gekregen als het bijzonder onderwijs. Er is daardoor geen sprake meer van de dubbele petten problematiek van de gemeente (zowel schoolbestuur als overheid lokaal onderwijsbeleid).

Raad van Toezicht en directeur bestuurder: gescheiden rollen

Op 1 augustus 2010 is de Wet goed onderwijs, goed bestuur in werking getreden. Hieruit volgt de verplichting voor elk schoolbestuur om binnen de eigen organisatie een scheiding aan te brengen tussen de functies van bestuur en intern toezicht. Doel van deze scheiding is om via een systeem van 'checks and balances' te bewerkstelligen dat de kwaliteit en integriteit van het bestuur versterkt worden. In de gemeenten Tynaarlo en Haren is op respectievelijk 17-04-2012 en 23-04-2012 gekozen voor volledig gescheiden rollen met een RvT voor het interne toezicht en een directeur-bestuurder voor de dagelijkse gang van zaken.

De RvT is de werkgever van de bestuursleden (in dit geval de directeur-bestuurder) van de Stichting. Zij benoemt, schorst en ontslaat de bestuursleden en bepaalt de rechtspositie en bezoldiging van de bestuursleden. Daarnaast schrijft de wet voor dat besluiten van het bestuur over de begroting, het jaarverslag (inclusief jaarrekening) en het strategisch meerjarenplan de goedkeuring nodig hebben van de RvT.

De gemeenteraden benoemen de leden van de RvT die namens haar toezicht houdt op de directeur-bestuurder van het openbaar onderwijs. De gemeente heeft daarmee een externe toezichthoudende rol gekregen.

Rol van de gemeenteraden ten opzichte van Stichting Baasis

Stichting Baasis moet de gemeenten zodanig informeren dat deze de toezichthoudende rol kunnen uitvoeren. Het is daarom passend dat het schoolbestuur verantwoording aflegt over ontwikkelingen, processen en activiteiten die primair betrekking hebben op het waarborgen van het karakter van het openbaar onderwijs en de instandhouding van voldoende openbaar onderwijs in de gemeente. Het is niet de bedoeling dat de gemeenteraad op de stoel van het schoolbestuur gaat zitten en bepaalt hoe de scholen bestuurd moeten worden.

De taken en bevoegdheden van de gemeenteraden beperken zich daarom wettelijk (artikel 48 WPO) tot die onderdelen die nodig zijn om de continuïteit te kunnen waarborgen (zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs) en het specifieke karakter van het openbaar onderwijs (toegankelijkheid voor iedereen) te kunnen handhaven. Daarnaast mag de gemeenteraad optreden indien er sprake is van ernstige taakverwaarlozing. Dit wordt alleen ingezet bij een ernstige crisis of vertrouwensbreuk.

Rol van de Inspectie van het Onderwijs ten opzichte van de gemeenteraden

De gemeentelijke toezichttaak is niet gericht op de kwaliteit van het onderwijs of het doelmatig en rechtmatig inzetten van de middelen. Daar ligt een rol voor de Inspectie van het Onderwijs. De Inspectie richt zich bij haar financiële toezicht met name op de naleving van wet- en regelgeving. Daarbij staat de rechtmatigheid van verkrijging en besteding van rijksbijdragen en de verantwoording hierover centraal. Op basis van het jaarverslag kijkt de Inspectie of besturen de middelen efficiënt en doelmatig inzetten en op tijd anticiperen op veranderingen, zodat ze financiële risico's kunnen voorkomen. De Inspectie werkt – naast de jaarlijkse controle van het jaarverslag – via het zogenoemde risico gestuurde toezicht. Dat betekent dat ouders, leerlingen en gemeenten signalen kunnen doorgeven aan de Inspectie wanneer zij daar reden voor zien. Van het gemeentebestuur mag een actieve opstelling verwacht worden, die gericht is op instandhouding van voldoende openbaar onderwijs. Dit betekent dat wij de Inspectie in kunnen schakelen wanneer wij financiële risico's zien.

Wijziging statuten Stichting Baasis

De statuten van Stichting Baasis zijn voor het laatst op 12 juli 2013 gewijzigd. In de WPO, artikel 48, lid 12 is vastgelegd dat de statuten van de stichting in ieder geval duidelijk moet maken hoe onderstaande onderwerpen zijn geregeld:

- a. de samenstelling, werkwijze en inrichting van de raad van toezicht van de stichting,
- b. de wijze van benoeming, herbenoeming, schorsing en ontslag van de leden van de raad van toezicht, met dien verstande dat de leden van de raad van toezicht worden benoemd door de gemeenteraad of gemeenteraden en dat ten minste een derde gedeelte, doch geen meerderheid, van die leden wordt benoemd op bindende voordracht van de ouders van de leerlingen die zijn ingeschreven op de betrokken school of scholen,
- c. de termijn waarvoor de leden van de raad van toezicht worden benoemd,
- d. de vaststelling van de begroting en de jaarrekening, en
- e. de periode waarvoor de stichting in het leven wordt geroepen, met dien verstande dat deze periode ten minste 5 jaren bedraagt,
- h. de bevoegdheid de stichting te ontbinden, met dien verstande dat in de regeling een overheersende invloed van de overheid in de raad van toezicht is verzekerd.¹

Hieronder gaan wij in op de door de RvT voorgestelde wijzigingen en geven wij, indien nodig, per categorie aan wat de eventuele consequenties zijn van de wijzigingen. De volledige lijst met wijzigingen en toelichting is opgenomen in bijlage 1 en deze zijn zichtbaar gemaakt in de statuten in bijlage 2.

Voorgestelde administratieve wijzigingen

A tot en met D en K:

Deze zijn administratief van aard en hebben geen consequenties.

---

¹ Onderdeel f en g bestaan niet in dit artikel.

Wijzigingen om de statuten overeen te laten komen met landelijke wet- en regelgeving

E en Q:

Het opheffen van een openbare school is vanaf 1 januari 2014 wettelijk geen bevoegdheid meer van de gemeenteraad. In de WPO artikel 159 is opgenomen dat het schoolbestuur mag besluiten over het opheffen van een school (net als een bijzondere school dit ook mag). De gemeenteraad wordt van het eventuele voornemen om een school op te heffen alleen nog op de hoogte gesteld en kan dan besluiten om het bevoegd gezag van de school over te nemen. Daarom wordt deze bepalingen uit de statuten gehaald.

I en M tot en met P:

Er wordt voorgesteld om de taken en bevoegdheden van de gemeenteraad en het coördinatieplatform uit de statuten te laten, omdat dit al elders in de statuten is geregeld of de taken en bevoegdheden van de gemeenteraden reeds zijn vastgelegd in de WPO, de wet goed bestuur of het reglement van de RvT.

R:

De gemeenteraad heeft de grondwettelijke zorgplicht om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs voor de inwoners van de gemeente. De gemeente wil daarom in goed overleg worden voorzien van adequate informatie zodat zij haar rol als extern toezichthouder kan vervullen. In dit kader ontvangt de gemeenteraad het jaarverslag van Stichting Baasis. Daarnaast wordt er een Convenant Bestuurs-overleg vastgesteld tussen de directuurbestuurder van de Stichting en de beide wethouders Onderwijs. Dit sluit goed aan bij de door de Stichting ondertekende Code Goed Bestuur (2010) en de verder uitgewerkte Code Goed Bestuur, Goed Toezicht dat in mei 2014 is vastgesteld door de PO Raad. Het concept convenant is ter informatie bijgevoegd.

Voorgestelde verduidelijkende wijzigingen

L:

Iedereen kan zich richten tot het bestuur, dus ook de gemeenteraden. Dit hoeft niet te worden vastgelegd in de statuten.

F tot en met H:

De procedure voor de benoeming van de leden van de RvT is voor interpretatie vatbaar gebleken. In de praktijk leidt dit tot onduidelijkheid in de toepassing ervan. Om deze onduidelijkheid weg te nemen is het artikel herschreven.

I:

De uitwerking van de procedure wordt omschreven in het reglement van de RvT en kan hier daarom achterwege blijven. De rol van de GMR staat omschreven in de Wet Medezeggenschap op scholen.

J:

Hierin wordt voorzien in het Reglement van de RvT. Het staat de leden van de gemeenteraad vrij om een nadere toelichting te vragen aan de leden of het betreffende lid van de RvT voordat wordt besloten tot ontslag of schorsing.

Vastleggen overige afspraken betreffende afstemming gemeenten en Stichting Baasis

Stichting Baasis en de gemeenten kunnen grotendeels naar eigen inzicht bepalen hoe de verantwoording aan en afstemming met het gemeentebestuur wordt vormgegeven. De wet schrijft op dit punt alleen voor dat het schoolbestuur jaarlijks aan de gemeenteraad verslag doet van zijn werkzaamheden, waarbij in elk geval aandacht wordt besteed aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs (artikel 48, achtste lid WPO).

Daarnaast zijn het schoolbestuur en het gemeentebestuur vrij om nadere afspraken te maken over het voeren van periodiek overleg en het uitwisselen van informatie zoals het ter informatie aanleveren van de vastgestelde (meerjaren)begroting, jaarverslag en jaarrekening. Met de voorgestelde wijziging R stellen wij voor om deze afspraken vast te leggen in een convenant (bijlage 3) . Beide partijen zijn juridisch gebonden aan het convenant en de afspraken hierin zijn bij rechte afdwingbaar. Een voordeel is dat aanpassingen van de gemaakte afspraken – gelet op in de praktijk opgedane ervaringen –snel en gemakkelijk in een convenant kunnen worden verwerkt.

Voorgestelde besluit

Samenvattend stellen wij u voor om in te stemmen met de gewijzigde statuten van Stichting Baasis.

Haren, 30 augustus 2016

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

P. van Veen,
burgemeester